

Ajuntament de Canals

Anunci de l'Ajuntament de Canals sobre aprovació definitiva del reglament per a la detecció, valoració, apreciació, intervenció i declaració de les situacions de risc en la infància i adolescència.

ANUNCI

Havent-se exposat al públic el Reglament per a la detecció, valoració, apreciació, intervenció i declaració de les situacions de risc en la infància i adolescència a nivell municipal, (Exp. 2021/OFI_01/002845), aprovat inicialment per acord de l'Ajuntament ple, de data 8 de juliol de 2021, publicat en el Butlletí Oficial de la província de València (núm. 149, de 4 d'agost del 2021), sense que contra el mateix s'hagen presentat reclamacions o suggeriments, per tant, vist aquest acord plenari es fa públic el text íntegre del Reglament esmentat, en compliment dels articles 131 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, 70.2 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local, i 196.1 del Reial Decret 2.568/1986, de 28 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament d'Organització, Funcionament i Règim Jurídic de les entitats locals.

“Reglament per a la detecció, valoració, apreciació, intervenció i declaració de les situacions de risc en la infància i adolescència a nivell municipal.

Títol I. Disposicions generals
1.1. Objecte
1.2. Àmbit d'aplicació
1.3. Marc normatiu
Títol II. Organització interna
2.1. Funcions
2.2. Procediment
2.3. Règim de prestacions i serveis
2.4. Prestacions complementàries
2.5. Principis rectors
2.6. Horari d'atenció per a usuaris/es i famílies
2.7. Ubicació
2.8. Comissió tècnica d'infància i adolescència
2.8.1. Objecte
2.8.2. Constitució
2.8.3. Objectiu
2.8.4. Funcions i competències
2.8.5. Composició
2.8.6. Drets i deures
2.8.7. Periodicitat
2.8.8. Tractament confidencial de la informació
Títol III. Els/les usuaris/es
3.1. Persones beneficiàries en l'aplicació del present reglament
3.2. Documentació a presentar
3.3. Mesures per a facilitar l'exercici dels drets
Títol IV. Titularitat de la competència d'intervenció
Títol I. Disposicions generals

1.1. Objecte: És objecte d'aquest reglament dotar a la Comissió tècnica d'infància i adolescència de l'Ajuntament de Canals de les seues pròpies normes internes de funcionament, així com la regulació del procediment de detecció, valoració, intervenció i declaració de la situació de risc dels/les xiquets/es i adolescents del municipi de Canals.

1.2. Àmbit d'aplicació: El present Reglament serà aplicable a les intervencions en el marc del risc de la infància i adolescència que es duguen a terme pels serveis socials d'atenció primària bàsica, i l'Equip Específic d'Intervenció amb Infància i Adolescència (EEIIA) si fora el cas, del municipi.

1.3. Marc normatiu: L'ordenament jurídic existent tant en l'àmbit internacional, estatal com a autonòmic, es desenvolupa a partir d'un principi primordial com és la concepció de les persones menors d'edat com a subjectes actius, participatius i creatius, amb capacitat de modificar el seu propi mitjà personal o social; de participar en la cerca i satisfacció de les seues necessitats i les dels altres. Així,

existeix un gran desenvolupament legislatiu que de manera breu s'esmenta a continuació:

a) Normativa Internacional:

- Convenció dels drets de la infància – Assemblea de Nacions Unides del 20 de novembre de 1989 i ratificada per Espanya el 30 de novembre de 1990.

- Carta Europea dels drets de la infància 1992 – Resolució A-0172/92 Dotze de 8 de juliol de 1992.

b) Normativa Estatal:

- La Constitució Espanyola de 1978, capítol III del Títol I.

- La Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi Civil i de la Llei d'Enjudiciament Civil.

- Llei de Bases de Règim Local (Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de Règim Local).

- Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques.

- Llei orgànica 8/2015, de 22 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i adolescència.

- Llei 26/2015, de 28 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i adolescència.

- Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors.

- Reglament de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, aprovat per RD1774/2004, de 30 de juliol.

c) Normativa Autonòmica:

- Llei 3/2019, de 18 de febrer, de la Generalitat Valenciana, de Serveis Socials Inclusius de la Comunitat Valenciana.

- Llei 26/2018, de 21 de desembre, de la Generalitat, de drets i garanties de la infància i l'adolescència.

- Decret 93/2001, de 22 de maig, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el Reglament de Mesures de Protecció Jurídica del Menor a la Comunitat Valenciana.

- Decret 28/2009, de 20 de febrer, del Consell, pel qual es modifica el Reglament de Mesures de Protecció Jurídica del menor a la Comunitat Valenciana, aprovat pel Decret 93/2001, de maig, del Consell.

- Decret 62/2012, de 13 d'abril, del Consell, pel qual es regulen els òrgans territorials de coordinació en l'àmbit de la protecció de menors de la Comunitat Valenciana.

- Ordre 1/2016, de 19 de maig, de la Vicepresidència i Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives i de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública, per la qual es regulen les mesures de col·laboració o coordinació soci sanitària en l'àmbit de la protecció integral del menor i s'aprova la nova fulla de notificació per a l'atenció soci sanitària infantil i la protecció de menors.

- Ordre 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i de la Conselleria de Benestar Social, per la qual s'implanta la Fulla de Notificació de la possible situació de desprotecció del menor detectada des de l'àmbit educatiu a la Comunitat Valenciana i s'estableix la coordinació interadministrativa per a la protecció integral de la infància.

Títol II. Organització interna

2.1. Funcions. Les funcions que s'exerceixen en el marc del procediment de risc, i de conformitat amb els annexos, seran les corresponents a cada perfil professional amb competències tècniques en treball social, educació social i psicologia, així com les pròpies de l'equip interdisciplinari de treball i coordinació en l'àmbit de la protecció a la infància i adolescència a nivell municipal.

2.2. Procediment. El procediment a seguir serà l'establert en els annexos que s'acompanyen.

2.3. Règim de prestacions i serveis. En el marc del procediment de risc, de manera general, s'efectuarà la labor d'acompanyament social i familiar, respectant els drets fonamentals de la infància i l'adolescència i les seues famílies, amb el criteri de màxima transparència.

Pel que respecta a la coordinació interadministrativa, es pretén millorar la intercomunicació entre tots els agents intervinents per a l'efectivitat de l'execució del Projecte d'Intervenció soci, educatiu i familiar (PISEF) que desenvolupa l'entitat local, o el Pla de Protecció del Menor que dissenya la Generalitat.

2.4. Prestacions complementàries. La infància i adolescència interessada, i les seues famílies, tindran dret al compliment d'un Projecte d'Intervenció soci, educatiu, familiar i al suport familiar.

En el Projecte d'Intervenció soci, educatiu i familiar (PISEF) amb menors en risc, s'establiran els objectius específics per a la preservació familiar del menor, la previsió del cas, el seu termini de vigència, les mesures de suport familiar a adoptar i la seua duració, els agents que han d'aplicar-les implicant els departaments o institucions competents en matèria de sanitat i educació, les estratègies de coordinació i la seua avaluació.

2.5. Principis rectors. El protocol de risc s'aplicarà quan es done el cas, respectant els següents principis rectors:

- a) La supremacia del interès superior del menor.
- b) El manteniment en la seua família d'origen, llevat que no siga convenient per al seu interès, i en aquest cas es garantirà l'adopció de mesures de protecció familiars i estables prioritzant, en aquests supòsits, l'acolliment familiar enfront de l'institucional.
- c) La seua integració familiar i social.
- d) La prevenció i la detecció precoç de totes aquelles situacions que puguen perjudicar el seu desenvolupament personal.
- e) La sensibilització de la població davant situacions de desprotecció.
- f) El caràcter educatiu de totes les mesures que s'adopten.
- g) La promoció de la participació, voluntariat i solidaritat social.
- h) L'objectivitat, imparcialitat i seguretat jurídica en l'actuació protectora, garantint el tracte col·legiat i interdisciplinari en l'adopció de mesures que els afecten.
- i) La protecció contra tota forma de violència, inclòs el maltractament físic o psicològic, els càstigs físics humiliants i denigrants, el descuit o tracte negligent, l'explotació, la realitzada a través de les noves tecnologies, els abusos sexuals, la corrupció, la violència de gènere o en l'àmbit familiar, sanitari, social o educatiu, incloent l'assetjament escolar, així com la tracta i tràfic d'éssers humans, la mutilació genital femenina i qualsevol altra forma d'abús.
- j) La igualtat d'oportunitats i no discriminació per qualsevol circumstància.
- k) L'accessibilitat universal dels menors amb discapacitat i els ajustos raonables, així com la seua inclusió i participació plenes i efectives.
- l) El lliure desenvolupament de la seua personalitat conforme a la seua orientació i identitat sexual.
- m) El respecte i la valoració de la diversitat ètnica i cultural.

2.6. Horari d'atenció per a usuaris/as i famílies. Serà l'establert per la corresponent Regidoria. En tot cas, hi haurà en el servei adaptació i flexibilitat horària en funció de les necessitats de les famílies i de els/as xiquets, xiquetes i adolescents amb la finalitat d'afavorir la intervenció.

2.7. Ubicació. Quan es tracte d'acudir a citacions i compareixences, el lloc en el qual s'entendran realitzades les actuacions serà en la seu dels serveis socials municipals, ubicada en la Plaça de la Constitució, núm. 2, de Canals.

2.8. Comissió tècnica d'infància i adolescència.

2.8.1. Objecte. Determinar el règim organitzatiu i de funcionament de la comissió tècnica d'infància i adolescència, que entre altres s'encarregarà de la detecció, valoració, intervenció, coordinació, treball i seguiment en xarxa de els/as menors en situació de risc del municipi de Canals.

2.8.2. Constitució. La comissió tècnica d'infància i adolescència es crea com un òrgan administratiu de caràcter col·legiat que està adscrit a aquesta entitat local, que assumeix la Presidència.

2.8.3. Objectiu. Els membres de la comissió tindran la finalitat de col·laborar en la detecció, notificació i cerca de les situacions de risc i desemparament dels/les menors, així com en la consecució dels objectius del Pla d'Intervenció Soci, educatiu i familiar o del Pla de Protecció del/la menor que s'haja establert per l'òrgan competent, i participar en la intervenció en el recurs o mesura jurídica acordada per l'ens local o autonòmic en matèria de protecció de menors.

2.8.4. Funcions i competències.

a) Registrar i donar a conèixer a tots els integrants de l'òrgan els casos de risc que estan en fase de valoració, d'intervenció o de seguiment.

b) Estudiar i valorar conjuntament els casos de risc de menors del municipi.

c) Establir prioritats en l'estudi i valoració, intervenció i seguiment dels casos.

d) Intercanviar la informació dels diferents intervinents per a la participació en el disseny del Projecte d'Intervenció soci, educatiu i familiar (PISEF), com a document marc al voltant del qual es planteja la intervenció coordinada a nivell municipal.

e) Intervindre de manera coordinada en els casos de risc del municipi, distribuint les competències dirigides a atendre les diferents àrees d'intervenció familiar en les quals existeixen dificultats i que estiguen indicades en el projecte d'intervenció soci, educatiu i familiar (PISEF).

f) Realitzar un seguiment dels casos de risc, avaluant la consecució dels objectius del PISEF marcant nous objectius o valorant el cessament de la situació de risc o la necessitat de prendre alguna mesura alternativa.

2.8.5. Composició.

a) Estarà composta pels següents membres amb veu i vot:

- El titular de l'Alcaldia o, en el seu cas, de la Regidoria-Delegada en matèria de serveis socials, a qui correspondrà, en tot cas exercir la Presidència.

- Un/a Treballador/a Social pertanyent als serveis socials d'atenció primària.

- Un/a Psicòleg/a pertanyent a serveis socials d'atenció primària.

- Un/a Educador/a social dels serveis socials d'atenció primària.

- Un/a representant del Gabinet Psicopedagògic Municipal.

- Un/a representant del centre de salut.

- Actuarà com a secretari/en un empleat/dona públic/a de l'Ajuntament.

A més podran assistir, amb veu i sense vot, prèvia invitació per la Presidència de la comissió, aquells professionals que puguen aportar informació rellevant en relació amb els casos objecte d'estudi, com per exemple membres del cos de la policia local, dels centres escolars, personal del centre de salut, etc.

2.8.6. Drets i deures.

Tots/as els/as components de la Comissió tècnica tindran els següents drets:

- Assistir a les reunions.

- Presentar propostes i informes.

- Rebre tota la informació relacionada amb l'actual legislació en matèria de menors.

Els deures seran:

- Respectar i complir les presents normes reguladores, els acords i disposicions que la comissió adopte en l'àmbit de la seua competència.

- Assistir a les sessions a les quals siguen convocats/as.

- Exercir fidelment les cometes que se li assignen.

- Notificar per escrit el canvi de titulars o suplents que es produïsquen en el càrrec.

2.8.7. Periodicitat.

De manera ordinària celebrarà sessió amb caràcter trimestral, concretant-se aquestes en el primer dimarts dels mesos de març, juny, setembre i desembre a les 8.00 hores en les dependències dels Serveis Socials Municipals. No obstant això, podrà ser convocada extraordinàriament cada vegada que siga necessària i es requerisca un dictamen en matèria de protecció de menors a petició de qualsevol de les persones professionals que l'integren, a través, de la secretaria.

2.8.8. Tractament confidencial de la informació.

Els/as components de la comissió estan obligats a respectar el dret a la intimitat i el tractament confidencial de la informació i dels fitxers o registres de els/as menors i famílies que coneixen en l'exercici de les funcions que exerceixen de conformitat amb el Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i el Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques en el punt relatiu al tractament de les dades personals i a la lliure circulació de les dades, i a la Llei 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.

Titul III. Els/les usuaris/es

3.1. Persones titulars de drets en l'aplicació del present reglament. Seran les persones que es troben en la següent situació: "Es considerarà situació de risc aquella en la qual, a causa de circumstàncies, manques o conflictes familiars, socials o educatius, el/la menor es veja perjudicat en el seu desenvolupament personal, familiar, social o educatiu, en el seu benestar o en els seus drets de manera que, sense aconseguir l'entitat, intensitat o persistència que fonamentarien la seua declaració de situació de desemparament i l'assumpció de la tutela per ministeri de la llei, siga precisa la intervenció de l'administració pública competent, per a eliminar, reduir o compensar les dificultats o inadaptació que l'afecten i evitar el seu desemparament i exclusió social, sense haver de ser separat del seu entorn familiar. A tals efectes, es consideraran indicadors de risc:

- El tindre un germà o germana declarat en tal situació llevat que les circumstàncies familiars hagen canviat de manera evident.

- La concurrència de circumstàncies o manques materials es considerarà indicador de risc, però mai podrà desembocar en la separació de l'entorn familiar.

- Falta d'atenció física de la dona gestant o el consum abusiu de substàncies amb potencial addictiu, així com qualsevol altra acció pròpia de la dona o de tercers tolerada per aquesta, que perjudique el normal desenvolupament o pugua provocar malalties o anomalies físiques, mentals o sensorials al bebé.

- La negativa dels progenitors, tutors o guardadors o acollidors a donar el consentiment respecte dels tractaments mèdics necessaris per a salvaguardar la vida o integritat física o psíquica d'un menor."

D'altra banda, podem determinar o precisar la delimitació entre les situacions de risc i de desemparament, acudint a la sistematització que estableix la normativa vigent. Així, i respecte a les situacions legals de desemparament, la llei assenyalava com a circumstàncies a tindre en compte per a considerar que es produeix la necessitat de separar temporalment al menor de la seua família, les següents:

- L'abandó del menor, bé perquè falten les persones a les quals per llei correspon l'exercici de la guarda, o bé perquè aquestes no volen o no puguem exercir-la.

- El transcurs del termini de guarda voluntària, bé quan els seus responsables legals es troben en condicions si es fes càrrec de la guarda del menor i no vulguen assumir-la, o bé quan, desitjant assumir-la, no estiguen en condicions per a fer-ho, excepte els casos excepcionals en els quals la guarda voluntària pugua ser prorrogada més enllà del termini de dos anys.

- El risc per a la vida, salut i integritat física del menor. En particular quan es produïsquen maltractaments físics greus, abusos sexuals o negligència greu en el compliment de les obligacions alimentàries i de salut per part de les persones de la unitat familiar o de tercers amb consentiment d'aquelles; també quan el menor siga identificat com a víctima de tràfic d'éssers humans i hi haja un conflicte d'interessos amb els progenitors, tutors i guardadors; o quan existisca un consum reiterat de substàncies amb potencial addictiu o l'execució d'una altra mena de conductes addictives de manera reiterada per part del menor amb el coneixement, consentiment o la tolerància dels progenitors, tutors o guardadors. S'entén que existeix tal consentiment o tolerància quan no s'hagen realitzat els esforços necessaris per a pal·liar aquestes conductes, com la sol·licitud d'assessorament o el no haver col·laborat prou amb el tractament, una vegada conegudes les mateixes. També s'entén que existeix desemparament quan es produïsquen perjudicis greus al noutat causats per maltractament prenatal.

- El risc per a la salut mental del menor, la seua integritat moral i el desenvolupament de la seua personalitat a causa del maltractament psicològic continuat o a la falta d'atenció greu i crònica de les seues necessitats afectives o educatives per part de progenitors, tutors o guardadors. Quan aquesta falta d'atenció estiga condicionada per un trastorn mental greu, per un consum habitual de substàncies amb potencial addictiu o per altres conductes addictives habituals, es valorarà com un indicador de desemparament l'absència de tractament per part de progenitors, tutors o guardadors o la falta de col·laboració suficient durant aquest.

- L'incompliment o l'impossible o inadequat exercici dels deures de guarda com a conseqüència de la greu deterioració de l'entorn o de les condicions de vida familiars, quan donen lloc a circumstàncies

o comportaments que perjudiquen el desenvolupament del menor o la seua salut mental.

- La inducció a la mendicitat, delinqüència o prostitució, o qualsevol altra explotació del menor de similar naturalesa o gravetat.

- L'absència d'escolarització o falta d'assistència reiterada i no justificada adequadament al centre educatiu i la permissivitat continuada o la inducció a l'absentisme escolar durant les etapes d'escolarització obligatòria.

- Qualsevol altra situació greument perjudicial per al menor que porte causa de l'incompliment o de l'impossible o inadequat exercici de la pàtria potestat, la tutela o la guarda, les conseqüències de la qual no puguem ser evitades mentre romanga en el seu entorn de convivència.

Totes aquestes circumstàncies han de produir-se amb la suficient gravetat i a més, ser valorades i ponderades de conformitat amb els principis de necessitat i proporcionalitat, i finalment, que suposen una amenaça per a la integritat física o mental del menor.

3.2. Documentació a presentar. En el marc de la declaració de risc es podran sol·licitar informes a les diferents administracions públiques o empreses privades sense consentiment exprés de les persones interessades, de conformitat amb el que es preveu en la legislació vigent, article 94 apartat 1 de la llei 26/2018, de 21 de desembre, de la Generalitat, de drets i garanties de la infància i l'adolescència.

3.3. Mesures per a facilitar l'exercici dels drets.

1. Els menors tenen dret a rebre de les Administracions Públiques, o a través de les seues entitats col·laboradores, la informació en format accessible i assistència adequada per a l'efectiu exercici dels seus drets, així com al fet que es garantisca el seu respecte.

2. Per a la defensa i garantia dels seus drets el menor pot:

a) Sol·licitar la protecció i tutela de l'entitat pública competent.

b) Posar en coneixement del Ministeri Fiscal les situacions que considere que atempten contra els seus drets amb la finalitat que aquest promoga les accions oportunes.

c) Plantejar les seues queixes davant el Defensor del Poble o davant les institucions autonòmiques homòlogues. A tal fi, un dels Adjunts del Defensor del Poble es farà càrrec de manera permanent dels assumptes relacionats amb els menors facilitant-los l'accés a mecanismes adequats i adaptats a les seues necessitats i garantint-los la confidencialitat.

d) Sol·licitar els recursos socials disponibles de les Administracions Públiques.

e) Sol·licitar assistència legal i el nomenament d'un defensor judicial, en el seu cas, per a emprendre les accions judicials i administratives necessàries encaminades a la protecció i defensa dels seus drets i interessos. En tot cas el Ministeri Fiscal podrà actuar en defensa dels drets dels menors.

f) Presentar denúncies individuals al Comitè de Drets del Xiquet, en els termes de la Convenció sobre els Drets del Xiquet i de la normativa que la desenvolupa.

Titul IV. Titularitat de la competència d'intervenció

La intervenció en les situacions de risc en menors, correspon, en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, a les Entitats Locals, de conformitat amb la Llei 26/2018, de 21 de desembre, de la Generalitat, de drets i garanties de la infància i adolescència i l'article 17 del Reglament de mesures de protecció jurídica del menor a la Comunitat Valenciana."

Contra aquest acord, que és definitiu en via administrativa, i sense perjudici de l'execució, es podrà interposar directament recurs contenciós administratiu davant l'òrgan competent, en el termini de dos mesos comptats des de l'endemà al de la notificació o publicació de l'acord, així com qualsevol altre que es considere oportú.

Canals, 22 de setembre de 2021.—L'alcaldeessa-presidenta, Maria José Castells Villalta.